

Wallester AS
compliance@wallester.com

Teie 15.01.2025
Meie 05.02.2025 nr 13-5.1/223-2

Vastus selgitustaotlusele

Austatud härra Fred Sooläte

Täname Teid esitatud küsimuste eest. Vastuseks Teie selgitustaotluse punktile 1.1 märgime, et RahaPTS § 31 lg 3¹ sätestab, et kui hoolsusmeetmeid ei kohaldata isikuga samas kohas viibides ja pole võimalik käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud süsteemi või teenust kasutada, peavad isikusamasuse tuvastamiseks ja andmete kontrollimiseks kasutatav vahend ja teenus tagama;

- 1) hoolsusmeetmete kohaldamisel kogutud andmete ja dokumentide õigsuse ja ajakohasuse;
- 2) kujutise, video, heli ja andmete kogumise ja säilitamise turvaliselt, arusaadavas vormis ja piisava kvaliteediga, mis tagab isiku üheselt äratuntavuse;
- 3) ühenduse ootamatul katkemisel või muude tehniliste puuduste ilmnemisel isikusamasuse tuvastamise ebaõnnestumise.

Eelnõu seletuskirja kohaselt RahaPTS § 31 lõikes 3¹ punktis 1 sätestatu kohaselt peab vahend või teenus tagama hoolsusmeetmete kohaldamisel kogutud andmete ja dokumentide õigsuse ja ajakohasuse. See tähendab, et kasutatav vahend või teenus integreerituna kohustatud isiku hoolsusmeetmete raamistikku tagab piisava kindlusega, et esitatud andmed ja dokumendid on õiged (sh ka piisavad) ja ajakohased ning hoolsusmeetmeid on võimalik sooritada. Vahendi või teenuse nõuetelevastavus sõltub ka riskidest, millega kohustatud isik kokku puutub ja protseduurireeglitest, mida ta rakendab. Muu hulgas peab vahend või teenus võimaldama tuvastada, kas klient või juhuti tehingut teostav isik osaleb hoolsusmeetmetes isiklikult ja et ei kasutataks kolmanda isiku lubamatut abi, ning kontrollida, kas esitatud andmed ja dokumendid on kooskõlas teisest allikast saadud informatsiooni või andmetega.

RahaPTS § 31 lõikes 3¹ punktis 2 on sätestatud, et kujutis, heli, video ja andmed peavad olema kogutud turvaliselt, arusaadavas vormis ja piisava kvaliteediga, mis tagab isiku üheselt äratuntavuse, ning neid tuleb ka selliselt säilitada. Andmete säilitamise nõuded tulevad RahaPTS-i §-st 47. Siinkohal ei reguleerita andmete säilitamist vaid vahendit või teenust, mida võib kasutada.

RahaPTS § 31 lõikes 3¹ punktis 3 on sätestatud, et ühenduse ootamatul katkemisel või muude tehniliste puuduste ilmnemisel loetakse isikusamasuse tuvastamine ebaõnnestunuks.

Infotehnoloogilise lahenduse puhul, eriti automatiseeritud lahenduse puhul, peaks tehniline lahendus seirama ühenduse kvaliteeti ja tundma ära, kui kvaliteet langeb liiga madalaks. Alternatiivselt peaks toimuma isiku poolt teostatuna samasisuline hindamine hoolsusmeetme teostamise ajal või vahetult pärast hoolsusmeetme.

Ülaltoodut arvesse võttes leiame, et videointervjuu kasutamine isikusamasuse tuvastamisel peab tagama RahaPTS § 31 lg 3¹ punktides 1-3 nimetatud nõuete täitmise.

Vastuseks Teie selgitustaotluse punktile 1.2 märgime, et isikusamasuse tuvastamisel saab kasutada vaheneid või teenuseid mis vastavad RahaPTS § 31 lg 3¹ punktides 1-3 sätestatud nõuetele. Eelnõu seletuskirja kohaselt RahaPTS § 31 lõikes 3¹ on sätestatud alternatiivse võimalusena teostada isikusamasuse kaugtuvastamist. Lõige sätestab kvalitatiivsed nõuded kasutatavale vahendile või teenusele, mida kasutatakse kaugtuvastamiseks. Kõik kolmes punktis sätestatud nõuded peavad olema üheaegselt täidetud, et saaks toimuda edukas seaduse nõuetele vastav isikusamasuse kaugtuvastamine ja andmete kontrollimine. Lõike 3¹ rakendamisel peab kohustatud isik ise hindama kasutatava teenuse või vahendi vastavust käesolevas lõikes sätestatud nõuetele või tuginema asjakohasele välisele ekspertarvamusele.

Vastuseks Teie selgitustaotluse punktile 2.1 märgime, et video ja heli kvaliteet peab olema selline, mis tagab isiku üheselt äratuntavuse (Vt vastust punktile 1.1).

Vastuseks Teie selgitustaotluse punktile 2.2 märgime, et kohustatud isiku juurdepääs piisava kvaliteediga videole ja helile tuleb tagada olukorras kus soovitakse kasutada RahaPTS § 31 lg 3¹ sätestatud alternatiivset võimalust teostada isikusamasuse kaugtuvastamist.

Vastuseks Teie selgitustaotluse punktile 2.3 märgime, et juhul kui "liveness check" videote kasutamine on osa RahaPTS § 31 lg 3¹ sätestatud alternatiivsest isikusamasuse tuvastamisest, siis peab sellise video kasutamine vastama ka nimetatud sättes toodud nõuetele.

Vastuseks Teie selgitustaotluse punktile 3.1 märgime, et Seletuskirja kohaselt RahaPTS § 31 lõikega 3 sätestatud lahenduste eeskujuna on kasutatud EBA kaugtuvastamise lahenduse juhendit. RahaPTS § 31 lõikega 3 punktis 1 on viidatud e-IDAS vahenditele, mis vastavad usaldusväärse tasemele „kõrge“ või „märkimisväärne“. Siiski pole märkimisväärse usaldusväärse tasemega vahendi kasutamine alati piisav ja seda peab kohustatud isik riske juhtides arvesse võtma. Lisaks e-IDAS vahendile sobib kaugtuvastamisel kasutamiseks ka kvalifitseeritud usaldusteenus. Vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 910/2014 lõike 3 punktile 16 on usaldusteenus elektrooniline teenus, mida tavaliselt osutatakse tasu eest ja mis seisneb:

- a) e-allkirjade, e-templite või e-ajatemplite, registreeritud e-andmevahetusteenuste ning nende teenustega seotud sertifikaatide loomises, kontrollimises ja valideerimises; või
- b) veebisaidi autentimise sertifikaatide loomises, kontrollimises ja valideerimises; või
- c) e-allkirjade, e-templite või nende teenustega seotud sertifikaatide säilitamises.

Kvalifitseeritud usaldusteenus on teenus, mis vastab viidatud EL määruuses sätestatud turvalisust ja kvaliteeti tagavatele nõuetele.

RahaPTS § 31 lg 1¹ kohaselt krediidasutus ja finantseerimisasutus peavad käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud kohustuse täitmisel kasutama lõikes 3 nimetatud süsteemi või teenust, kui kliendi või juhuti teingut tegeva isiku elu või asukoht on suure riskiga kolmandas riigis või riigis või jurisdiktsioonis, mis vastab käesoleva seaduse § 37 lõike 4 punktis 4 sätestatule.

Vastuseks Teie selgitustaotluse punktile 3.2 märgime, et Rahandusministeerium ei ole kaardistanud ja analüüsinud teistes riikides kasutusel olevaid e-identimise süsteeme või pakutavaid usaldusteenuseid.

Hoolsusmeetmete rakendamisel soovitame tutvuda ka Rahapesu Andmebüroo kodulehel asuva juhendiga: <https://fiu.ee/tegevusluba-ja-jarelevalve/finantseerimisasutus/fuusilise-isiku-isikusamasuse-tuvastamine>

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Rainer Osanik
rahandusteabe poliitika osakonna juhataja

Revo Krause 5388 3995
Revo.Krause@fin.ee